

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Presisjon er det viktigste, men erfaring fra tømrerarbeid er absolutt også en fordel.

TIDSFORBRUK:

Det tok et par dager å legge disse 15 m².

PRIS:

Cirka 400 kroner pr. m²

Solid UNDERGULV

Uansett hvilket gulv du ønsker deg, må konstruksjonen under være solid. Her legger vi et undergulv i en hittil ubenyttet førsteetasje. Det blir så sterkt at du uten problemer kan legge fliser på det.

Når det gamle bjelkelaget er rettet opp og tverrbjerkene er lagt, gjør et lag med gulvkryssfinér at du får et solid underlag til et flytende gulv eller fliser.

VEIEN TIL ET STERKT GULV

På siden av bjelkene er det skrudd fast lekter, slik at utgangspunktet for gulvet blir helt rett. Tverrstiverne gjør at gulvet blir så stivt at du kan legge fliser på gulvet, uten at gulvet sprekker opp. Hvis du kun skal legge tregulv øverst, er tverrstiverne overflødige.

Et lag golvplater og et lag våtromsplater gjør at undergulvet blir solid og stivt.

Lektene på sidene av de gamle bjelkene gjør at underlaget for gulvet blir plant.

Tverrstiverne er skrudd fast til lektene med tre skråstilte skruer i hver ende.

Førsteetasjen var egentlig ikke en førsteetasje, det var et ubrukt rom som kun ble brukt til oppbevaring av flyttekasser og koffertene. Men nå ble det bruk for mer plass.

Først skal det legges et gulv. De gamle bjelkene er overdimensjonerte, som de som regel er i hus bygget før sekstitallet. Derfor er det ikke noe problem med å få bæregrunnlag i gulvet. Til gjengjeld er bjelkene ujevne.

Første utfordring er derfor å rette opp bjelkene, slik at vi kan legge golvplater oppå. Det klarer vi ved å skru fast lekter på begge sider av bjelkene. Dette retter opp bjelkelaget fordi vi setter alle lektene i samme høyde.

Deretter er det bare å legge golvplatene på, forutsatt at avstanden mellom bjelkene ikke er for stor. Vanligvis anbefaler golvprodusentene at avstanden ikke er mer enn 60 centimeter mellom de bærende bjelkene.

I dette tilfellet skal vi også ha fliser på golvplatene. Derfor legger vi tverrbjelker mellom bærebjelkene, slik at gulvet blir stivt nok til at flisgulvet ikke beverger seg og sprekker opp. Da dette skal være et våtrom, legger vi en våtromsplate oppå kryssfineren. Våtromsplater kan for eksempel være fra produsenten Wedi.

Solid fundament

De gamle bjelkene er langt fra rette. Overflaten er ujevn, og helt klart uegnet til å legge en golvplate på. Derfor begynner vi med å sette på lekter på hver side av bjelkene, slik at vi har et vannrett utgangspunkt. Det er enklest hvis alle lektene ligger litt høyere enn alle de gamle bjelkene, men når det er forskjell på bjelkenes høyde, er det ikke bestandig dette lar seg gjøre.

I dette tilfellet kommer lektene litt under overkanten på den ene bjelken. Det er bare noen få millimeter, så vi høvler til bjelken. Vi kunne kappet til det første laget med undergolv, slik at det blir en glippe over bjelken. Da hviler det kun på lektene, uten å ligge an på bjelken.

1 Bestem høyden på gulvet. Hvis det f.eks. skal være i samme høyde som et tilstøtende gulv, skjærer du til en trekloss i samme høyde som det ferdige gulvet, inkludert gulvkledning. Et langt vater viser om gulvene kommer på samme nivå.

2 Skru lektene på bjelkene. Treklossen tilsvarer høyden på det ferdige gulvet. På vateret vises det om lektene er der de skal være.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

45 x 95 mm lekter:

- To på hver bjelke
- Tverrstivere

21 mm kryssfinér:

- 1 lag undergolv
- Evt. våtromsplater

Dessuten:

- 4 x 60 mm, 5 x 100 mm sponskruser
- Trelim

Spesialverktøy

- Elektrisk høvel, hvis nødvendig

4 Sett opp de midterste lektene. Bruk en lik kloss som dem du har klosset opp endene på vateret med (trinn 3). Så løfter du lekten opp i riktig høyde, uten å røre vateret. Klossen viser deg riktig høyde.

6 Høvle av toppen på de gamle bjelkene hvis de bare er noen få millimeter over lektene. Er forskjellen større, kan du bare la det første laget med golvplater hvile på lektene. Det andre laget dekker deretter bjelken.

De gamle bjelkene er for ujevne og skjeve til å legge golv på. Derfor setter vi på lekter, for å få et rett og jevnt utgangspunkt.

Klossene under vateret gjør at det går fri av bjelkene, og ligger riktig.

3 Mål opp med vater til de andre lektene. Det er en fordel å sette opp de ytterste lektene først, og deretter trekke en snor mellom dem for å rette inn de andre lektene etter dem. Legg en kloss av kryssfinér under vateret i begge ender.

5 Sjekk at lektene er rette. De skal være så rette som mulig. Hvis det er en liten bøy på dem, skal bøyen være opp.

7 Mål opp til tverrbjelkene. Med tverrbjelker på 30 cm mellomrom og to lag med kryssfinér, blir gulvet stivt nok til å legge fliser på. Skal du legge tre- eller parkettgulv, er tverrbjelkene overflødige.

Ekstra avstiving

Bor rett ned til boret har fått tak, vinkle det deretter i ønsket stilling.

1 Forbor i tverrbjelkene. Du skal bore fra flatsiden, og på skrått ut gjennom enden på bjelken. Bor to hull på den ene siden og ett i midten på andre siden. Bruk et 5 mm bor til 5 mm tykke skruer.

2 Slik skal du skru. Fra ene siden av bjelken settes to skruer gjennom, fra motsatt side settes én skru mellom de to første. Tverrbjelken blir da godt festet.

3 Skru fast tverrbjelkene til lektene. Begynn med tverrbjelken midt i rommet, slik at du unngår å presse lektene skjeve.

To skruer i denne enden fra denne siden.

En skru i denne enden fra denne siden.

4 Sett skruene motsatt i hver ende av bjelkene for å lage konstruksjonen sterkst mulig. Lager du et system som vist her, er det lett å holde styr på underveis.

HVIS GULVET SKAL SENKES

I mange eldre hus er bjelkelaget overdimensjonert i forhold til det reelle behovet. Det gir en mulighet for å øke høyden i rommet litt, fordi du kan hugge litt av bjelkene, og på den måten unngå å få lav takhøyde. Men først må du rådføre deg med en byggmester eller en byggingeniør, for å forsikre deg om at du ikke svekker konstruksjonen og gjør den usikker. Still inn håndsirkelsagen til samme dybde som det du vil ta av på bjelkene. Sag en rekke med snitt på tvers av bjelken, og hugg deretter av med et stemjern.

Med håndsirkelsag og stemjern, kan du enkelt hugge av på bjelkene. Men få hjelp til å beregne om det svekker gulvet for mye.

Sterkt undergolv

Over det solide fundamentet av bjelker og lekter, skal det være et lag gulvplater av 21 millimeter kryssfinér.

Vi limer og skrur platene fast til lekter og bjelker. Jo bedre platen sitter fast, desto mer stabilt blir hele gulvet. Derfor er limingen viktig, og jo fler skruer desto bedre. Skal du som her ha våtromsplater øverst, lager du et system slik at du ikke skrur ned i skruene under.

På kantene av gulvplatene er det fjær og not. Her skal det også limes, slik at platene blir festet sammen. Lim og skruer sammen sikrer at platene ligger helt fast til underlaget.

1 Skjær til gulvplatene. Bruk en dykk- eller sirkelsag med styringsskinne, eller en håndsirkelsag langs et anlegg.

TIPS: Skjærer du langs et anlegg, skal anlegget være på den delen du skal bruke, i tilfelle sagen glipper.

2 Ha trelim på underlaget. Både lekter og tverrbjelker skal påføres lim, slik at gulvplatene blir liggende stabilt.

Med ett lag kryssfiner og en våtromsplate, er gulvet klart til å flislegges. Hvis det ikke er et våtrom, skal det være to sammenlimte lag med kryssfiner under flisene.

VIKTIG

Kontroller vateret ditt. Det er viktig at vateret er nøyaktig. Sjekk det ved å legge det på en vannrett flate, endevend det, og kontroller at det viser nøyaktig det samme begge veier.

Gulvplatene skjøtes med fjær og not.

3 Legg ut gulvplatene. Se etter slik at du får den riktige siden til å vende opp. Les skriften på platen. Ha på trelim i fjær og not i alle skjøtene.

4 Skru fast gulvplatene til underlaget med 4 x 60 millimeter sponnskruer for hver 30 centimeter. Skru langs hele kanten og ned i tverrbjelkene. Bruk heller for mange enn for få skruer. Legg eventuelt våtromsgulvplate oppå.